

El moment econòmic de les Illes Balears

abril 2014

CAPACITAT/NECESSITAT DE FINANÇAMENT (% PIB)

	2011	2012	2013	Objectiu 2013
Illes Balears	-4,30%	-1,84%	-1,28%	-1,47%
Total Comunitats Autònomes	-3,41%	-1,86%	-1,54%	-1,30%
Corporacions Locals	-0,39%	0,22%	0,41%	0,00%
Administració Central	-5,27%	-5,20%	-5,49%	-5,20%
Total Administracions Públiques (sense ajut financer)	-9,07%	-6,84%	-6,62%	-6,50%

Font: Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

El dèficit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears tanca el 2013 per sota de l'objectiu marcat. El conjunt de totes les administracions públiques d'Espanya queda lleugerament per sobre i marca un dèficit del 6,6% del PIB, sense comptar l'ajuda financera.

Segons l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), la recuperació avança als Estats Units i al Regne Unit, però el ritme es redueix a la zona euro i al Japó. Les set principals economies **mundials** presentaren un creixement d'un 2,0% en el quart trimestre del 2013 i s'espera que es mantengui durant els dos primers trimestres del 2014. El 2013 el PIB dels Estats Units presenta un creixement anual d'un 1,9%. Es preveu que el Sistema de la Reserva Federal nord-americà continuï oferint estímuls monetaris i que no incrementi els tipus d'interès fins al 2015. El 2013 l'economia japonesa creix un 1,5%. Algunes economies emergents continuen creixent a un ritme elevat, si bé l'economia xinesa perd impuls.

El 2013 el PIB de la **Unió Europea** augmenta

un 0,1%, mentre que el de la zona euro cedeix mig punt percentual. El Banc Central Europeu confirma l'expectativa d'un període de baixa inflació, davant el qual anuncia que s'utilitzaran instruments no convencionals en cas que sigui necessari. El Fons Monetari Internacional (FMI) corregeix a l'alça les previsions de creixement per al 2014 i el 2015. Respecte de la dada publicada al gener, la previsió del Regne Unit per al 2014 és quatre dècimes més alta (se situa en un 2,9%) i es corregeix tres dècimes per al 2015 (2,5%). Alemanya també millora el creixement esperat, que queda en un 1,7% per al 2014 i un 1,6% per al 2015. Portugal rebrà el darrer pagament de 1.200 milions d'euros a final d'abril, abans de sortir del programa d'assistència financera.

En una primera estimació, el 2013 **Espanya** decreix un 1,2%, quatre dècimes menys que el 2012. Segons el Banc d'Espanya, el finançament al sector privat va caure un 5,4% al mes de febrer. Les llars i les institucions sense finalitat de lucre registren en el quart trimestre del 2013 un augment interanual de la renda bruta disponible d'un 0,3%, a causa de l'avanç de

El moment econòmic de les Illes Balears

les rendes salarials (0,9%) i de les no salarials (0,5%). La taxa d'estalvi es manté el 2013 respecte de l'any anterior en el 10,4% de la renda bruta disponible. Segons l'FMI, Espanya millora el dinamisme i tornarà a les taxes positives de creixement tant enguany (0,9%) com l'any que ve (1,0%).

Segons les dades publicades per l'INE, el 2013 el PIB de les **Illes Balears** es redueix un 0,4% en termes reals, el descens més suau de totes les comunitats autònomes, després del de les Canàries.

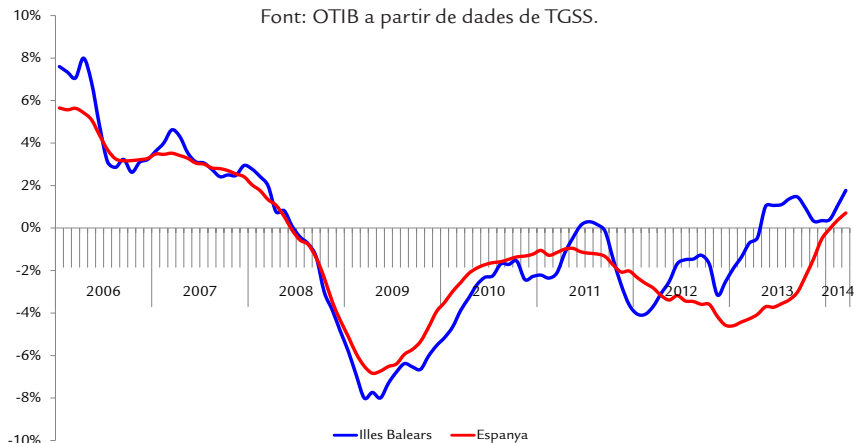
Pel que fa al mercat de **treball** de les Illes Balears, les dades de l'atur registrat del mes de març presenten un nou descens interanual (-5,4%), cosa que també succeeix en el conjunt d'Espanya (-4,8%). El nombre d'aturats cau a Mallorca (-7,0%) i a Menorca (-3,5%), mentre que augmenta a les Pitiüses (5,0%). A les Balears el nombre de persones en alta a la Seguretat Social durant el mes de març és de 364.551, cosa que implica un increment de 6.342 persones respecte al març del 2013 (un 1,8% en termes relatius). Així, es tracta de l'onzè mes consecutiu en què es crea ocupació neta, tal com es pot veure en el gràfic 1. En el conjunt nacional es produeix un increment d'un 0,7%. Al març es registren 25.470 nous contractes a les Illes Balears, xifra que representa un 14,9% més que en el mateix mes del

2013, i augmenten més els contractes de caire indefinit (21,4%) que els de caire temporal (13,8%).

Al febrer, la variació interanual de l'índex de producció **industrial** de les Illes Balears registra una reducció d'un 3,3%, la segona més elevada després de la del Principat d'Astúries (-8,6%). En el conjunt d'Espanya, en canvi, la tendència dels darrers mesos és sensiblement a l'alça i la taxa interanual del febrer s'incrementa un 3,1%. A l'arxipèlag, torna a augmentar considerablement la producció de béns d'equip (18,2%), mentre que la resta de destinacions econòmiques dels béns continuen a la baixa, especialment la dels béns de consum durador (-24,8%). Els preus industrials a les Illes comencen el 2014 invertint la tendència i al febrer cauen un 9,5% interanual (un -2,9% a Espanya). Al mes de gener d'enguany les exportacions de les Illes creixen significativament fins a 57 milions d'euros. Les vendes exteriors augmenten un 66,5% en relació amb el gener de l'any passat i les importacions es redueixen un 9,2%. Gran part de l'augment de la facturació és atribuïble a les vendes de manufactures, que creixen gairebé un 90,0% interanual. Al mes de març, la demanda d'energia elèctrica en el conjunt de l'arxipèlag és de 414,7 GWh, la qual cosa representa una disminució d'un 2,4% en relació amb el mes de març del 2013. El març del 2014 el sector de la indústria i l'energia a les

GRÀFIC 1. VARIACIÓ INTERANUAL DE L'AFILIACIÓ MITJANA A LA SEGURETAT SOCIAL

Font: OTIB a partir de dades de TGSS.

Illes Balears té de mitjana 24.447 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social. Respecte del mes de març del 2013, el total d'afiliats es redueix un 0,6% (un -1,2% en el cas dels afiliats al règim general i un augment d'un 1,9% en el dels afiliats al règim especial dels treballadors autònoms).

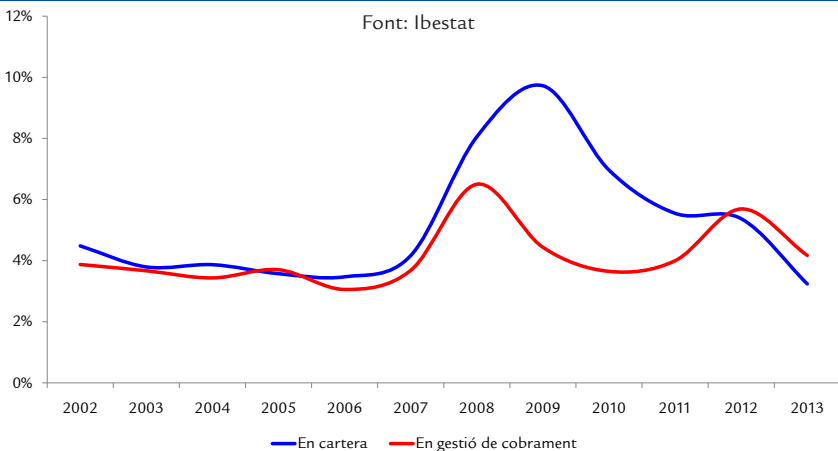
Segons les dades de l'INE, el 2013 el pes de la **construcció** en el total del PIB de les Illes Balears és inferior al de la indústria per primera vegada d'ençà de l'any 2000. Malgrat el retrocés del sector de la construcció en l'afiliació a la Seguretat Social durant l'any passat (-4,3%), el mes de març del 2014 es recupera el nombre de treballadors, tant el del règim general (un 3,9% interanual) com el d'autònoms (1,3%). La licitació oficial del mes de gener arriba a 15,6 milions d'euros, xifra que es dedicarà exclusivament a obres d'enginyeria civil. Així, sols en el primer mes del 2014 el conjunt d'obres públiques aprovades en els diaris oficials és superior al de tot el primer trimestre del 2013. El nombre de projectes visats pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears suma entre gener i febrer del 2014 un total de 735, un 2,5% més que en els mateixos mesos d'un any enre. A Menorca el nombre d'expedients es manté i novament a les Pitiüses es registra l'increment més elevat (un 9,2% interanual). A més d'augmentar el nombre, també s'incrementa la rellevància dels projectes, atès que el pres-

supost total creix un 9,5%, impulsat pels expedients relacionats amb el turisme (un 34,1% més). En canvi, l'activitat immobiliària torna a presentar variacions negatives. El nombre d'habitatges transmesos per compravenda es redueix al febrer un 7,8% a les Illes Balears, i les hipoteques constituïdes són un 28,1% inferiors al gener en termes interanuals. Paral·lelament, el preu de l'habitatge nou cau un 2,9% en el quart trimestre del 2013, abaratiment semblant al de l'habitatge de segona mà (-3,9%).

Els indicadors d'activitat del sector dels **serveis** (IASS) del mes de gener continuen la progressió a l'alça per desè mes consecutiu. La taxa interanual de la facturació repunta fins al 4,3% i és la millor dada d'un mes de gener d'ençà del 2007. Per sectors, milloren considerablement el d'activitats administratives i serveis auxiliars (20,5%) i el d'activitats professionals, científiques i tècniques (4,4%). A l'altre extrem, continua en declivi el d'informació i comunicacions (-1,3%). Encara que amb taxes lleugerament inferiors, a la majoria de comunitats autònomes també milloren les vendes i la variació interanual de l'índex espanyol queda en un 1,1%. Quant a l'ocupació, també es registra a les Illes l'increment més elevat en un mes de gener dels darrers sis anys (0,8%).

Durant el mes de febrer, les vendes del **comerç** al detall a les Illes Balears moderen el fort

GRÀFIC 2. MOROSITAT DELS EFECTES DE COMERÇ A LES ILLES BALEARS

El moment econòmic de les Illes Balears

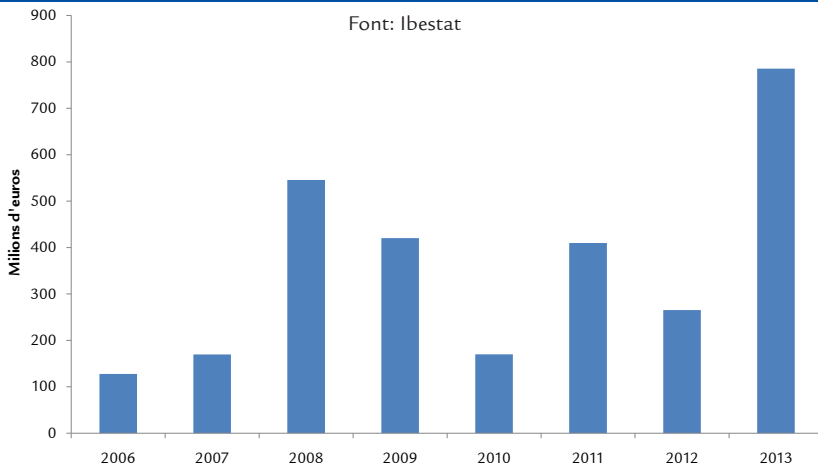
creixement del darrer quadrimestre del 2013 i registren un augment interanual de la xifra de negoci d'un 1,1%. Tot i això, la facturació encadena una seqüència d'onze mesos amb variacions interanuals positives. La taxa del conjunt de l'Estat roman en valors negatius (-0,4%). Tal com es pot observar en el gràfic 2, el 2013 la proporció d'efectes de comerç impagats sobre els vençuts es redueix fins a nivells semblants als anteriors a la crisi econòmica. A les Illes l'ocupació en el sector del comerç també encadena una seqüència de deu mesos amb valors positius i la variació interanual augmenta un 1,0%. A Espanya l'ocupació en el sector continua evolucionant a la baixa (-1,0%).

A principi d'any, el **turisme** de les Illes Balears mostra una certa atonia. En les xifres acumulades dels dos primers mesos de l'any, tant el nombre de pernoctacions hoteleres com el de viatgers mostren resultats negatius respecte del mateix període del 2013 (un -23,7% i un -14,9%, respectivament). Aquest descens es produeix tant en el mercat nacional com entre els residents a l'estranger. Malgrat això, l'arxipèlag balear és, després de les Canàries i Madrid, la tercera comunitat autònoma que assoleix el nivell més elevat d'ocupació mitjana per places al febrer (43,0%). D'altra banda, al mes de febrer l'índex de preus hotelers a les Illes mostra una taxa interanual del -5,5%. Quant als apartaments, es produeix una re-

ducció similar a la dels hotels en la suma de gener i febrer (un 20,8% menys de viatgers i un 17,3% de reducció en les pernoctacions). Segons l'Ibestat, la despesa turística total dels mesos de gener i febrer arriba a 273,4 milions d'euros a les Illes Balears, un 10,5% menys que en el mateix període de l'any passat. La despesa mitjana per turista en els mesos de gener i febrer del 2014 és de 808 euros i la mitjana diària se situa en 85 euros.

El **transport** aeri a les Balears presenta caigudes en el nombre de passatgers a totes les illes. En el primer trimestre, el passatge es redueix un 8,4%, especialment per la caiguda registrada al març (-16,4%). Cal tenir en compte que el 2014 la Setmana Santa s'esdevé a l'abril i, per tant, l'estacionalitat afecta aquesta darrera dada. Així les coses, les reduccions en el nombre de passatgers del març es repeteixen en tots els mercats emissors, tret de Bèlgica. El nombre de passatgers desembarcats als ports de les Illes Balears en línia regular suma entre gener i febrer un total de 291.000, cosa que representa un augment d'un 28,9%. Aquesta millora es produeix a totes les illes, en especial al port d'Eivissa (39,6%) i al d'Alcúdia (140,8%). L'activitat dels creuers turístics també repunta amb força. Al port de Palma hi arriben més de 111.000 creueristes durant els dos primers mesos del 2014, una xifra històrica que triplica la de l'any 2013. El trànsit de mercaderies als

GRÀFIC 3. INVERSIÓ EXTERIOR BRUTA A LES ILLES BALEARS

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa un any	Darrera	% Var.	Període	Fa un any	Darrera	% Var.	
Inflació (IPC)	Març	2,4%	-0,1%	-	Març	2,6%	0,3%	-	INE
Taxa d'activitat	4t Trim	59,8%	59,4%	-	4t Trim	65,0%	63,3%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Març	16.181,3	16.296,3	0,7%	Març	358,2	364,6	1,8%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Febrer	1.596,4	1.520,7	-4,7%	Febrer	52,7	51,4	-2,5%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Març ¹	23,7%	22,7%	-	Març ¹	20,2%	19,0%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	4t Trim	-12,7%	4,1%	-	13/12	-0,5%	1,5%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Març	1.142,4	1.138,9	-0,3%	Març	7,4	7,3	-0,8%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Març	4.883,8	4.357,3	-10,8%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	4t Trim	0,4%	0,3%	-	4t Trim	-0,9%	-1,6%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Març	2.015,8	2.000,5	-0,8%	Març	24,6	24,4	-0,6%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Febrer	20.549	20.279	-1,3%	Març	424,9	414,7	-2,4%	REE
Índex de producció industrial (%)	Febrer	-8,7%	3,1%	-	Febrer	-21,1%	-3,3%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	4t Trim	-7,7%	-7,7%	-	4t Trim	-6,2%	-4,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Març	1.000,0	964,3	-3,6%	Març	37,1	38,2	3,0%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat					Febrer	124	168	35,5%	CSCAE-COAB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Gener	363,8	970,8	166,8%	Gener	4,5	15,6	246,7%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	4t Trim	-1,1%	0,5%	-	4t Trim	0,7%	1,1%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Març	12.018,9	12.188,4	1,4%	Març	289,2	294,6	1,9%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Febrer	-10,3%	-0,4%	-	Febrer	-5,8%	1,1%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Març	6.798,2	6.744,4	-0,8%	Març	685,6	573,2	-16,4%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	Febrer	-	-	-	Febrer	114,9	147,9	28,7%	Ports de Balears

¹Amb afiliació mitjana a la SS.

m.: milers.

ports de les Illes Balears augmenta tant al gener com al febrer i de mitjana s'incrementa un 9,2% respecte dels mateixos mesos del 2013.

El 2013 marca un màxim en l'import d'**inversió** neta rebuda per les Illes Balears, que és de 786 milions d'euros, tal com es pot comprovar en el gràfic 3.

Al mes de març els **preus** de consum a les Illes Balears mantenen el nivell i l'IPC mostra una variació interanual del 0,3%, mentre que en el conjunt estatal es registra un descens d'un 0,1%. La taxa lleugerament positiva de l'arxipèlag balear es produeix, entre altres, a causa de l'increment de les begudes alcohòliques i tabac (2,8%) i del grup de l'ensenyament (1,8%). Per contra, la variació interanual més negativa es produeix en el grup de les comunicacions (-6,9%). Quant a la inflació subjacent, a les

Illes Balears es registra una taxa del 0,3% i a Espanya és del 0,0%. L'índex de preus de consum a impostos constants és en el conjunt estatal un 0,2% inferior al del març del 2013 i l'índex harmonitzat de preus cau també un 0,2%. Aquest mes, la inflació interanual de la mitjana dels països de la zona euro, d'acord amb l'indicador avançat, augmenta un 0,5%, dues dècimes menys que la registrada el mes de febrer.

Data de tancament: 11 d'abril de 2014

Govern
de les Illes Balears

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Unió Europea
Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

